

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku w roku 2014 i informacja o potrzebach w zakresie pomocy społecznej.

I. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania:

I.1. zlecone i własne w zakresie pomocy społecznej,

I.2. inne zadania- w zakresie:

dotatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, ustalania uprawnień do świadczeń zdrowotnych dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Sulejówek oraz od stycznia 2014 r. w związku z nowelizacją ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne -w zakresie dodatków energetycznych oraz na podstawie ustawy z 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zrealizowano zadania w niej zapisane.

II. POMOC SPOŁECZNA

II. 1 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał pomocy:

- 1) finansowej, rzeczowej, poradnictwa dla 571 osób pozostających w 484 rodzinach (994 osób w tych rodzinach, czyli dla 5,3 % mieszkańców miasta, których na koniec 2014 roku było 18.864. Pomoc finansową, rzeczową, wsparcie w formie pracy socjalnej otrzymało 173 rodziny, wyłącznie pracą socjalną objęto 44 rodziny.
- 2) w formie obiadów w szkole dla 84 dzieci i 14 dorosłych w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” współfinansowanego przez budżet państwa i 46 dzieci i 6 dorosłych wyłącznie z zadań własnych Miasta; dla dzieci szkoły podst. i gimnazjum zakupiono drugie dania, dla młodzieży ponadgimnazjalnej i dorosłych pełen obiad; dla dorosłych z ograniczoną sprawnością obiady dowieziono do domu,
- 3) usługowej- 16 osobom starszym lub niepełnosprawnym, wymagającym opieki osoby drugiej,
- 4) usługowej specjalistycznej -13 osobom chorym psychicznie lub niesprawnym intelektualnie. Wykonawcą usług wyłonionym w trybie konkursu na podstawie umowy z dnia 05. I. 2014 r. było Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja”, Lublin, ul. Kolorowa 6, filia Warszawa.
- 5) z powodów zdarzeń losowych 8 gosp. domowych otrzymało wsparcie na sumę 4.799 zł.
- 6) Klienci MOPS mieli dostęp do indywidualnych konsultacji psychologicznych i prawnych (także dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie)- bezpłatnych, świadczonych między innymi przez specjalistów zatrudnionych Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Sulejówku.

II. 2 Realizacja programów, projektów, zadań:

1) „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”- program rządowy, którego koordynatorem jest Burmistrz Miasta. Celem programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym, poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach, długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży. Uchwała Rady Ministrów z 10 grudnia 2013 r. ustanowiła program na lata 2014-2020.

2) W okresie I-VI 2015 r. kontynuowano projekt systemowy zatwierdzony przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych. „Aktywność zawodowa- moja szansą” Odbiorcami VII edycji było 12 osób (7 kobiet i 5 mężczyzn), z tego 3 osoby były zatrudnione, zagrożone utratą pracy, 6 osób bezrobotnych, 3 nieaktywne zawodowo, z którymi zostały podpisane kontrakty socjalne. W ramach projektu zrealizowano 4 zadania: praca socjalna, aktywna integracja, wsparcie dochodowe i zarządzanie projektem. Koordynatorem projektu był Kierownik MOPS, którego część wynagrodzenia zrefundowano ze środków EFS. Sfinansowano także koszty zatrudnienia 1 pracownika socjalnego. Beneficjenci projektu zostali objęci indywidualnie i w formie warsztatowej

wsparciem psychologicznym, prawnym, doradcy zawodowego, mieli możliwość uczestniczenia w grupach wsparcia, prowadzonych przez pracownika socjalnego. Po konsultacji z doradcą zawodowym wybrano tematykę i formę szkoleń. 1 osoba ukończyła kurs barmański -80 godz./ 1020 zł.; 1 os- kurs magazyniera z obsługą wózków widłowych 107 godz./1050 zł. ; 1 osoba - kurs kadrowo- płacowy- 90 godz. /1649 zł.; 1 os. – kurs sprzedawcy z obsługą kas fiskalnych- 30 godz. /649 z; 2 osoby- kurs magazyniera z obsługą wózków jezdniowych 2 x 127 godz., koszt łącznie 2200 zł.; 2 osoby – kurs prawa jazdy kat C -koszt 2x 1800 zł.; 2 os. - kurs prawa jazdy kat. B- koszt 2 x 1300 zł.; 2 osoby - kurs kucharski - 2x 140 godz. - koszt łącznie 3900 zł.; 1 os. – kurs higienistek- 30 godz./ 1030 zł.; 1 os.- kurs komputerowy - 18 godz. / 400 zł.; 1 osoba – kurs asyst. nauczyciela przedszkola 280 godz. / 1800 zł., 1 osoba ukończyła kurs asystentki stomatologicznej na kwotę 800 zł. Na zakończenie projektu odbyło się wyjazdowe spotkanie rodzinne integracyjno-promocyjne. Posumowanie działań, wręczenie dyplomów dla 12 odbiorców z udziałem Burmistrza Miasta odbyło się 25.06.2014 r. Projekty pod tą samą nazwą realizowano w MOPS od V 2008 r. Koszt całkowity wyniósł 844.693 zł., z tego wkład własny Miasta – wyniósł. 88.693 zł.

Projekty oferujące kompleksowe działania w ramach aktywizacji życiowej (w tym zawodowej) są najlepszym rozwiązaniem zmierzającym do zmiany „skostniałych”, biernych postaw świadczeniobiorców pomocy społecznej, odnalezienia własnych zasobów i możliwości w rozwiązywaniu kryzysowych sytuacji z tytułu pozostawania bez pracy lub w sytuacji zagrożenia utratą pracy. Projekt stanowił inwestycję w kapitał społeczny, zapobiegał wykluczeniu społecznemu. Z zebranych obserwacji jednak wynika, że osobom dotkniętym bezrobociem konieczne jest dłuższe wsparcie niż roczny udział w projekcie. Beneficjenci często podejmowali pracę, lecz nie potrafili znaleźć się w nowej sytuacji życiowej, poradzić sobie ze stresem i funkcjonowaniem w nowym środowisku, na tym właśnie etapie istnieje konieczność wsparcia psychologicznego, doradztwa.

3) Zgodnie z ustawą z dnia 9.06. 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zatrudniono asystenta rodzinnego, który wspierał rodziny w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. W 2014 r. Miasto Sulejówek skorzystało w trybie konkursu z dofinansowania realizacji zadania ze strony **Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na 2014 r. – „Asystent rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej”**. Pozyskano dotację w kwocie 27.039 zł., koszt ze strony Miasta wyniósł 46.000 zł. Objęto pomocą 13 rodzin, w tym 27 dzieci. Pomoc w formie asystentury udzielana była na wniosek pracownika socjalnego, za zgodą rodzin wymagających takiej formy pomocy. O konieczności asystentury dla rodziny może zdecydować też Sąd Rodzinny. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę akceptowanego społecznie funkcjonowania w środowisku, umożliwiającego wychowanie dzieci w poczuciu bezpieczeństwa i w klimacie sprzyjającym rozwojowi społecznemu. Asystent rodziny w realizacji zadań współpracował z osobami reprezentującymi instytucje i służby zaangażowane w sprawy rodziny, służył pomocą w rozwiązaniu problemów socjalno- bytowych, wskazywał sposoby poprawy relacji rodzinnych, emocjonalnych, motywował do aktywności życiowej, uczył prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, z kolei dzieci motywował do systematycznej nauki oraz wspierał w pokonywaniu kryzysów rodzinnych, wskazywał prawidłowe role społeczne. Zaleca się by praca z rodziną trwała min. 2 lata. Szczegółowe zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust. 1 w/w ustawy.

W 2014 r. Miasto zgodnie z w/w cytowaną ustawą ponosiło koszty współfinansowania pobytu dzieci z terenu Sulejówka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka:
10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w I roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
30% - w II roku, 50% - w III i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Miasto w latach 2012-2014 współfinansowało pobyt 6 dzieci w pieczy zastępczej w wysokości: w 2012 r. -2.767 zł., 2013 r.- 8.970 zł., 2014 r.- 15.506 zł.

Z terenu Sulejówka w latach 2012-2014 w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 9 małoletnich dzieci, w tym 6- w Domu Dziecka w Falbogach i 3 na terenie innych powiatów, natomiast w rodzinach zastępczych w 2014 r. przebywało 25 dzieci z 20 rodzin, w 2013 r.- 24 dzieci z 19 rodzin, w 2012 r. -22 dzieci z 17 rodzin.

4) Zespół Interdyscyplinarny Miasta Sulejówek (w skrócie ZI).

Zespół Interdyscyplinarny Miasta Sulejówek funkcjonuje od 2 III 2012 r. na podstawie Zarządzenia Burmistrza Miasta Sulejówek. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele MOPS, placówek oświaty, Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, ochrony zdrowia, Komisariatu Policji, Straży Miejskiej, Sądu Rejonowego.

W 2014 r. do ZI wpłynęło 29 Niebieskich Kart, w tym 5 zostało sporządzonych przez pracowników socjalnych MOPS, 24 przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji. Systematycznie zwiększa się liczba procedur NK, liczba spotkań Zespołu, co oznacza, że zwiększa się świadomość społeczna o prawach do godnego życia w poczuciu bezpieczeństwa i o konieczności głośnego sprzeciwu przeciw aktom przemocy, o czym świadczą między innymi tabele poniżej.

Tabela nr 1. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie 2012 r.-2014 r. w liczbach

Wyszczególnienie	2012	2013	2014
Liczba spotkań ZI	9	13	23
Liczba powołanych grup roboczych	3	11	16
Liczba spotkań grup roboczych	13	25	75
Liczba zawiadomień do organów ścigania	-	1	
Liczba założonych Niebieskich Kart A	5	21	29
Liczba wszczętych procedur NK	5	19	29
Liczba zakończonych procedur NK	1	9	16

Źródło tabel 1-4: opracowanie własne.

Tabela nr 2. Charakterystyka osób dotkniętych przemocą w rodzinie, dla których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty w 2014 r.

Ogółem dotknięci przemocą K+M	Kobiety dotknięte przemocą			Mężczyźni dotknięci przemocą		
	do 18 roku życia	w wieku 18-67	W wieku powyżej 67 lat	do 18 roku życia	w wieku 18-67	w wieku powyżej 67 lat
36	4	24	0	4	4	0

Statystycznie najbardziej dotknięte przemocą są kobiety. W 2014 r. wśród ofiar przemocy było 78% kobiet. Wśród sprawców przemocy było 14% kobiet oraz 86% mężczyzn.

Tabela nr 3. Charakterystyka osób stosujących przemocą w rodzinie, dla których wszczęto procedurę Niebieskiej karty w 2014 r.

Ogółem stosujący przemoc K+M	Kobiety stosujące przemoc			Mężczyźni stosujący przemoc		
	do 18 roku życia	w wieku 18-67	W wieku powyżej 67 lat	do 18 roku życia	w wieku 18-67	w wieku powyżej 67 lat
30	0	5	0	0	24	1

Tabela nr 4. Rodziny, które trafiły do MOPS ze względu na procedurę Niebieskiej Karty

wyszczególnienie:	2012 r.	2013 r.	2014 r.
Liczba rodzin objęta programem	4	17	41
<i>w tym nowych rodzin objętych programem</i>	5	15	29
Liczba rodzin z dziećmi objętych programem	4	9	18
<i>w tym nowych rodzin z dziećmi objętych programem</i>	4	7	12

II. 3 Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku realizujący zadania w zakresie pomocy społecznej:

- 1) uczestniczyli w pracach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisji Mieszkaniowej przy Urzędzie Miasta Sulejówek,
- 2) systematycznie współpracowali z jednostkami organizacyjnymi Miasta, w szczególności z pracownikami placówek oświaty, ochrony zdrowia, Straży Miejskiej, także z organizacjami pozarządowymi, funkcjonariuszami Policji, kuratorami sądowymi, różnymi instytucjami w celu rozwiązywania problemów klientów, lub w celu zapobieganiu ich powstawaniu,
- 3) interweniowali 115 razy w sytuacjach kryzysów rodzinnych. W tym odbyło się 15 interwencji z funkcjonariuszem policji, 13 – z funkcjonariuszem Straży Miejskiej, 6 - z pracownikiem służby zdrowia, 27 - z Asystentem rodziny, 3- z kuratorem Sądu Rejonowego, 4 z pedagogiem szkoły, 2 z opiekunką z firmy opiekuńczej, zorganizowali pochówek dla 1 osoby.
- 4) przeprowadzali wywiady środowiskowe na potrzeby pomocy społecznej, do spraw rodzin zastępczych, do spraw wydania decyzji w ustalającej uprawnienia do świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych, do spraw ustalenia uprawnień zasiłku dla opiekuna i specjalnego zasiłku opiekuńczego w ramach świadczeń rodzinnych..

II. 4. Działania systematyczne:

- 1) opracowano Ocenę zasobów pomocy społecznej dla Miasta Sulejówek za 2013 r. Ocena została przyjęta Uchwałą Rady Miasta Sulejówek nr XLI/311/2013 z 25 IV 2013 r., służyła jako dokument przy pracach nad budżetem na rok następny;
- 2) cały rok pośredniczono w zaopatrzeniu podopiecznych w podarowane przez mieszkańców miasta art. gospodarstwa domowego, szkolne, higieniczne, odzież, obuwie, zabawki, książki, art. pościelowe. Artykuły ze zbiórek akcji pomocowych organizowanych przez przedstawicieli miejskich placówek oświatowych, w tym Szkoły Podstawowej nr 3, Gimnazjum nr 2 wraz z dziećmi i rodzicami (często z inicjatywy dzieci) poza tym, że jest cennym wsparciem, uczy wrażliwości na potrzeby innych.
- 3) współpracowano ze szkołami przy organizacji dożywiania, czasu wolnego dzieci, w sprawie wspólnego rozwiązywania problemów rodzinnych uczniów,
- 4) z okazji świąt wielkanocnych, Bożego Narodzenia Niepubliczne Przedszkole „Delfinek” i członek Rady Miasta P. Halina Wysocka, oraz mieszkańcy naszego Miasta ofiarowali artykuły do paczek świątecznych. Przygotowano paczki dla 80 rodzin.
- 5) W roku 2014 r. w kierownik MOPS wydał 3460 decyzji, w tym 2085 w zakresie pomocy społecznej, 867 w zakresie świadczeń rodzinnych, 111 w zakresie funduszu alimentacyjnego, 248 w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, 38 w sprawie świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, 89 w sprawie dodatków mieszkaniowych i 22 dodatków energetycznych.

II.5. Struktura rodzin korzystających z pomocy społecznej

Z różnych form pomocy skorzystało 484 rodziny (994 osoby, dla porównania – w 2013 r.- 493 rodziny / 902 osoby, w 2012 r.- 513 rodzin/ 1054 osób;

- najczęściej gospodarstw domowych było jednoosobowych - 255, 2/osob.-86, 3/osob.- 58 rodzin, 4/osob.- 48, natomiast 5 i więcej osób wystąpiło w 37 rodzinach;

- rodzin z dziećmi było 173, w tym rodzin niepełnych 74,

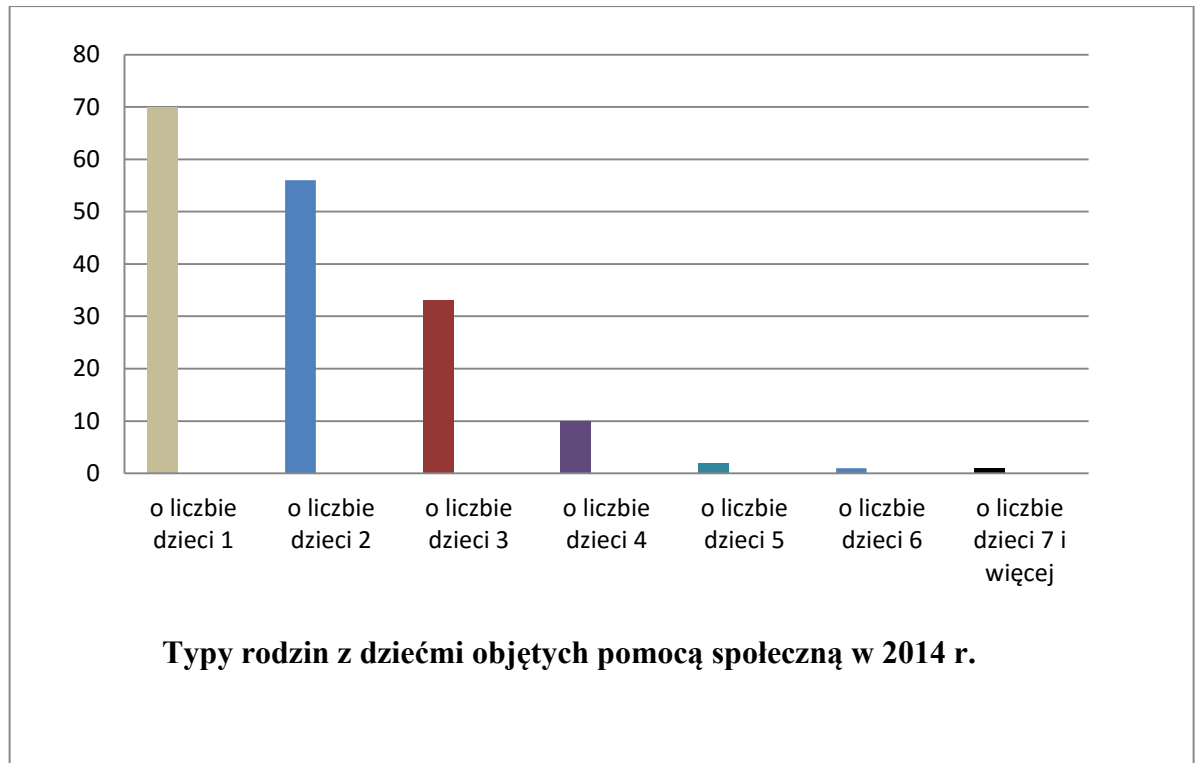
- w 61 rodzinach główny źródłem utrzymania była renta, emerytura, w tym było 40 gospodarstw jednoosobowych.

Wniosek: najliczniejszą grupą korzystających z pomocy były osoby samotnie gospodarujące i rodziny z dziećmi, co oznacza, że właśnie te grupy osób wymagają szczególnej uwagi, wielokierunkowego wsparcia, także ze strony samorządu. W zakresie pomocy rodzinom z dziećmi priorytetową sprawą było zapewnienie gorącego posiłku dzieciom w każdej ze szkół na terenie Miasta. Biorąc pod uwagę dzieci 3-4 letnie niezmiernie ważną sprawą jest zwiększenie liczby miejsc w przedszkolach publicznych. W 2014 r. 156 dzieci nie miało możliwości skorzystania z opieki przedszkola publicznego a zatem rodzice gorzej sytuowani nie mają możliwości podjęcia pracy i poprawy sytuacji materialnej rodziny. Dla wielu dzieci opieka przedszkolna jest wręcz konieczna ze względu na ich edukację, rozwój społeczny, możliwość skorzystania z regularnych posiłków, poznanie dobrych wzorców zachowania.

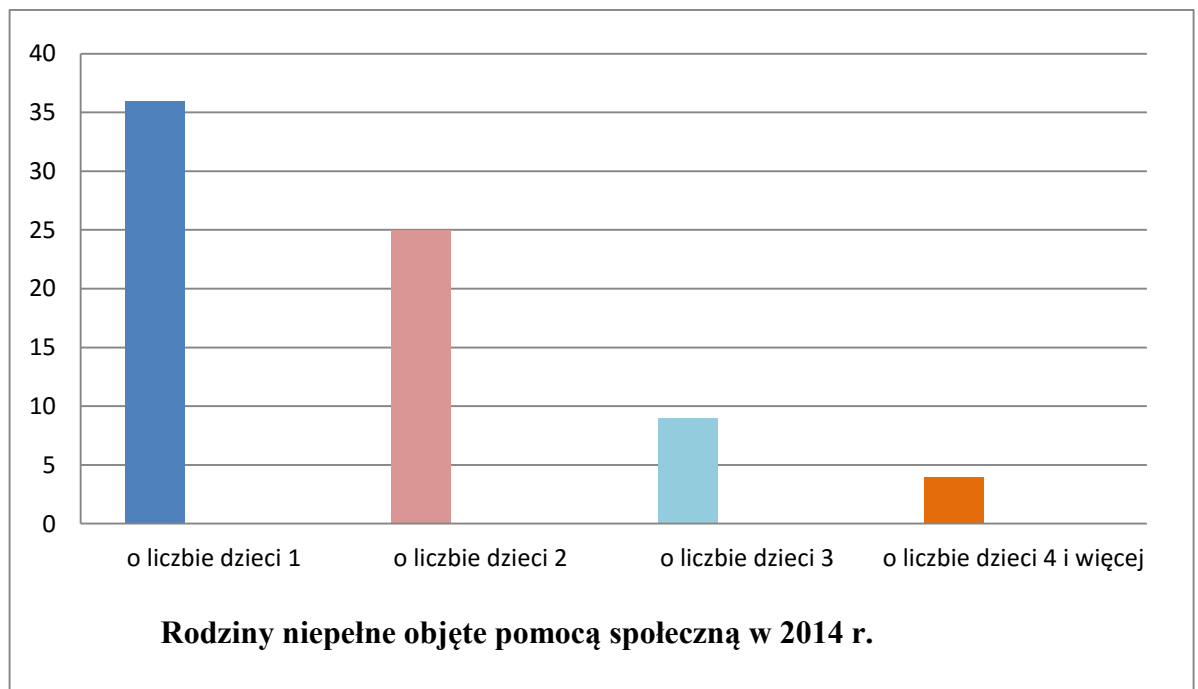
Natomiast samotne gospodarowanie w starszym wieku skutkuje potrzebami na usługi gospodarcze, pielęgnacyjne, medyczne. Społeczeństwo polskie jest społeczeństwem starzejącym się i mimo wspólnego gospodarowania z dorosłym członkiem rodziny (który nie może zrezygnować z zatrudnienia) będzie coraz większy popyt na w/w usługi. W Sulejówku w 2014 r. w wieku emerytalnym było 3531 osób, w tym 2448 kobiet. Dla porównania w 2013 r.- 3422 osób, w 2012 r. - 3343 osób, co potwierdza tendencję wzrostową populacji osób starszych.

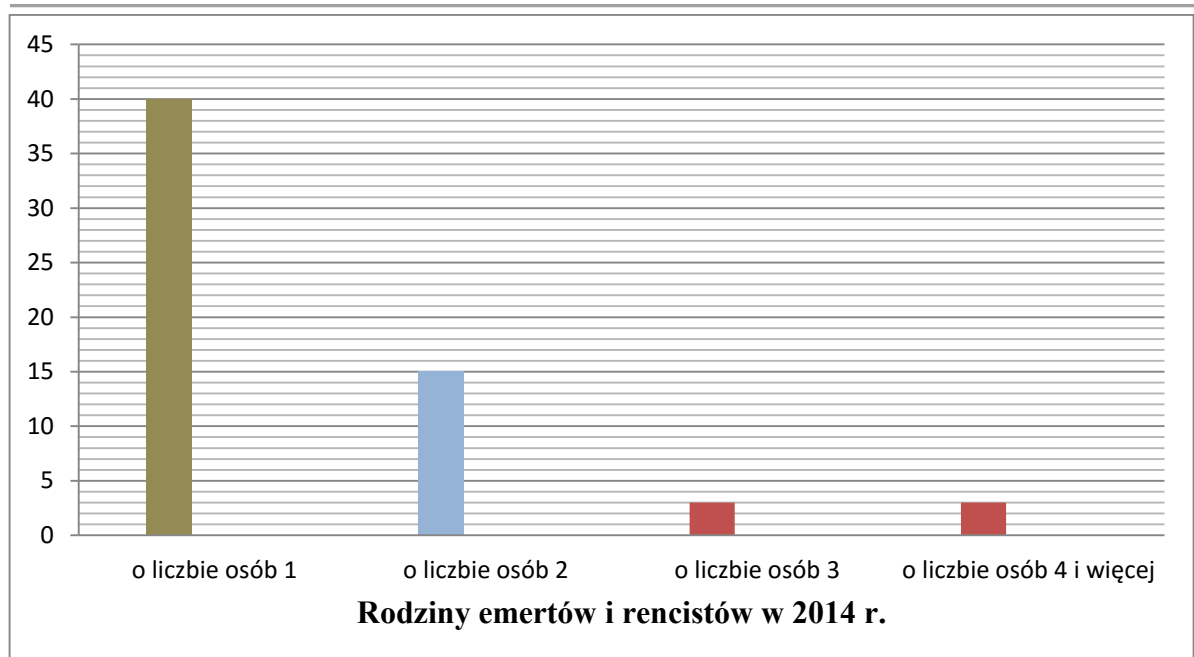
Źródło: sprawozdanie MPiPS-03 za 2014 r.

Źródło: sprawozdanie MPiPS-03 za 2014 r.

Źródło: sprawozdanie MPiPS-03 za 2014 r.

Źródło: sprawozdanie MPiPS-03 za 2014 r.

II.6 Charakterystyka gosp. domowych objętych pomocą w 2014 r.

Powody przyznania pomocy.

Ubóstwo: 381 (86,6%) rodzin z 440 otrzymujących wsparcie pieniężne lub niepieniężne znajdowało się poniżej kryterium dochodowego (tj. poniżej 542 zł. dla osoby samotnej i 456 dla osoby w rodzinie. Najtrudniejszą sytuację dochodową miały rodziny z dziećmi i osoby dotknięte przewlekłą chorobą lub uzależnieniem.

Wniosek: Dla rodziny skutkiem pozostawania w ubóstwie są zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, w sferze pełnienia ról społecznych. Konieczne są wielokierunkowe działania w przeciwdziałaniu ubóstwu w tym: w postaci rozwiązań służących tworzeniu miejsc pracy, aktywizacji zawodowej, dostosowaniu kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy. Ubóstwo dla każdej rodziny może być przesłanką do wykluczenia społecznego wręcz marginalizacji ze wszelkimi dla niej konsekwencjami i kosztami społecznymi.

W 82 rodzinach z dziećmi (19 %) zaobserwowano bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w 188 (43 %) rodzinach wystąpiła przewlekła choroba, 109 osób (25%) było dotkniętych niepełnosprawnością, w 51 gosp. domowych (12 %) wystąpiła skłonność do nadużywania alkoholu, w 221 (50 %) rodzinach członek rodziny pozostawał bez pracy.

Wniosek: poza trudną sytuacją materialną najważniejszymi problemami klientów jest brak aktywności zawodowej, przewlekła choroba, nadużywanie alkoholu, następnie bezradność wychowawczo- opiekuńcza w sprawach opieki i wychowania dzieci. W zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom alkoholowym niezwykle ważne jest organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży jak i edukacja osób uczestniczących w procesie wychowania. Jest to szerokie pole do działania w dziedzinie oświaty, kultury i sportu. Reagując na niewydolność rodziców – wskazane jest wsparcie ze strony placówek oświatowych i pedagogiczno- psychologicznych np.: w formie warsztatów edukacyjnych w zakresie wychowania dla opiekunów dzieci.

Bezrobocie. Z pomocy MOPS w 2014 r. korzystało 221 osób bez pracy, z tego blisko 90 % z w/w pozostających bez pracy posiadało wykształcenie gimnazjalne lub zawodowe. Znaczny wskaźnik

osób z niskim wykształceniem jednocześnie pozostających w sferze ubóstwa wskazuje, że konieczne są inicjatywy skutkujące wzrostem potencjału i wiedzy społeczności lokalnej, co przełoży się wprost na wzrost dochodów gminy, korzyść dla pracodawców poszukujących wykwalifikowanej kadry. Dla części osób dotkniętych bezrobociem dobrym rozwiązaniem będą kompleksowe działania (programy, projekty) zmieniające postawy życiowe, pobudzające aktywność i samodzielność. Większość bezrobotnych świadczeniobiorców od wielu lat bez pracy, mało ambitnych, z nałogami ma niewielkie szanse na usamodzielnienie, mogliby natomiast wykonywać prace społecznie użyteczne, roboty publiczne, innych form aktywności np. drobne usługi sąsiedzkie.

Tabela nr 5

Stopa bezrobocia w %			
wyszczególnienie	powiat	woj. mazowieckie	kraj
grudzień 2010	9,1 %	9,4 %	12,3%
grudzień 2011	9,7 %	9,9 %	12,5%
grudzień 2012	11 %	10,8 %	13,4 %
grudzień 2013	12,2 %	11 %	13,4 %
grudzień 2014	10,7 %	9,8 %	11,5%

Tabela nr 6. Bezrobocie w Sulejówku w latach 2012-2014.

Bezrobotni w Gminie Sulejówek				Bezrobotni klienci w MOPS
wyszczególnienie	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem
grudzień 2012 r.	557, w tym: długotrwale bezrobotnych : 218 z prawem do zasiłku: 119	237	320	242 rodzin (581 osób w w/w rodzinach)
grudzień 2013 r.	587, w tym: długotrwale bezrobotnych 288 z prawem do zasiłku: 120	265	322	247 rodzin (577 osób w w/w rodzinach)
grudzień 2014 r.	478, w tym długotrwale bezrobotnych 267 z prawem do zasiłku: 76 ..... bezrobotni do 25 r. życia 39 osób bezrobotni pow. 50 r. ż.- 187 osób	215 119 41	263 148 35	221 rodzin (506 osób w w/w rodzinach)

źródło: opracowanie własne na podstawie informacji PUP w Mińsku Mazowieckim.

Wniosek: w porównaniu do grudnia 2013 r. o 18,6 % mniej mieszkańców z terenu Sulejówka zarejestrowało się jako bezrobotni, o 7,3 % zmniejszyła się liczba długotrwale bezrobotnych. Jednak liczba 221 rodzin korzystających ze wsparcia z powodu pozostawania bez zatrudnienia (w tym sformalizowanego zatrudnienia) oznacza konieczność motywowania osób zwracających się o pomoc do podjęcia działań długofalowych, w tym uzupełnienia wykształcenia, podniesienia kwalifikacji, skorzystania z kursów, szkoleń oferowanych na wolnym rynku oraz bezpłatnych z Powiatowego Urzędu Pracy. Zadaniem dla Miasta jest podjęcie działań stwarzających odpowiednie warunki i klimat do rozwoju przedsiębiorczości jak np.: ulgi podatkowe, wyznaczanie terenów pod inwestycje, a zadaniem dla placówek oświatowych- dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Osobom niepełnosprawnym i przewlekle chorym oferowaliśmy: pomoc usługową w ramach zadań własnych (dla 16 osób), specjalistyczne usługi opiekuńcze – dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dla 13 osób), gorące posiłki dostarczone do domu – dla 20 osób, pomoc w skompletowaniu dokumentów do zakładu opiekuńczo leczniczego, w uporządkowaniu mieszkania, w załatwieniu spraw urzędowych. Jest duże zapotrzebowanie na pomoc usługową osobom starszym, niedołącznym lub niepełnosprawnym z powodu przewlekłych chorób. 2 opiekunki na $\frac{3}{4}$ etatu nie zabezpieczają potrzeb. W miarę możliwości wspieramy rodziny finansowo z przeznaczeniem na opłacenie usług sąsiedzkich. W schroniskach dla osób bezdomnych przebywało 8 osób, co wiąże się z kosztami miesięcznymi ok. 900 zł.

Gmina ponosiła częściowe opłaty za pobyt 12 mieszkańców wymagających całodobowej opieki, skierowanych do Domów Pomocy Społecznej (w tym – 5 osób umieszczonych na podstawie postanowienia Sądu). Koszt za 2014 rok to 254.510 zł.+ opłata za grudzień 2013 20.918 zł. Jest to najdroższa forma usług przewidziana dla osób, które wymagają całodobowej opieki, pielęgnacji i jednocześnie w miejscu zamieszkania takiego wsparcia nie może zapewnić rodzina, ani ośrodek pomocy społecznej.

II. 7 BUDŻET ZADANIOWY MOPS W 2014 ROKU

Rozdział	ZADANIE	Ilość osób/ rodzin	Ilość osób w rodzinach	Źródło finansowania	Wydatki w 2014 w zł.
85214	Zasiłki celowe	385	790	Gmina	270.613
	Opłaty za domy pomocy społ.	12	12	Gmina	275.428
85216	Zasiłki stałe	97	120	Wojewoda	424.133
				Gmina	0
85214	Zasiłki okresowe	198	414	Wojewoda	316.100
	Zasiłki celowe, wkład własny do projektu z POKL	11	30	Gmina	6.993
RAZEM					1.301.932
85215	Dodatki mieszkaniowe	55	161	Gmina	124.126
	Dodatki energet.	22	-----	Wojewoda	2.733
85219	Wynagrodzenia i pochodne z „13”i koszty utrzymania			Gmina	736.502
	Wynagrodzenia i pochodne z „13”			dofinans. Wojewody	160.600
85219	Razem			17 etatów	897.102
85395	Projekt „Aktywność zawodowa- moją szansą” w ramach POKL	12	31	EFS, budżet państwa (w tym 1 etat)	79.703
85295	Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (obiady i zasiłki na żywienie)	-----	476	Gmina	103.248
				dofinans. Wojewody	125.000

85295	Dodatki po 200 zł. do świadczeń pielęgnacyjnych	40	-----	Wojewoda	86.252
85295	RAZEM				314.500
85212	Zasiłki rodzinne z dodatkami, SZO, świadcz. pielęgn. ZDO, zasiłki piel.	788	-----	Wojewoda	2.245.162 ZDO 79.248 Odsetki 2.579
	skł. społeczne od świadcz. pielęgn. i SZO	49	-----		99.966
	Fundusz alimentacyjny	115	-----	Wojewoda	557.107
	Wynagrodzenia pracowników, pochodne, koszty biurowe			Wojewoda	94.285
	Wynagrodzenie i wydatki biurowe			Gmina	90.809
85212	RAZEM				3.169.156
85213	Składki zdrow. od z. stałych z pomocy społ. i rodzinnych	127	-----	Gmina	0
				Wojewoda	43.927
85228	Usługi opiekuńcze specjalist.	13	18	Wojewoda	67.161
85204	Pieczna zastępcza	dzieci: 6		Gmina	15.506
85205	Zespół Interdyscyplinarnej Miasta Sulejówek	obsługa		Gmina	10.000
85206	Asystent rodziny 1 etat	(13 rodzin objętych wsparciem)		Wojewoda	27.039
				Gmina	46.000
85231	Pomoc cudzoziemcom (pobyt tolerowany)	3 rodziny Czeczenia, Rosja (13 osób).		Wojewoda	24.594
BUDŻET MOPS w 2014 roku				R A Z E M	6.123.479

II. 8. Planowane działania w 2014 r. poza statutowymi:

- Przygotowanie 5 letniego programu wspierania rodziny.

II. 9. Potrzeby i oczekiwania w zakresie pomocy społecznej:

1. Niezbędna jest systematyczna poprawa warunków do podnoszenia jakości usług publicznych jednostki organizacyjnej Miasta, jaką jest MOPS, obsługujący wiele zadań przy niedostatkach w zakresie kadry pracowników. Brak jest zastępcy kierownika, pracownika do obsługi dodatków mieszkaniowych, świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych dla osób innych niż ubezpieczeni, systematycznego wsparcia prawnego. Trudne warunki lokalowe szczególnie w pracy pracowników socjalnych nie pozwalają na zachowanie intymności w rozmowach z klientami zwracającymi się o pomoc w rozwiązaniu wielu problemów osobistych i rodzinnych. Konieczne jest zrealizowanie ustawowego zapisu, który przewiduje zatrudnienie 1 pracownika socjalnego zatrudnionego na pełen etat na 2.000 mieszkańców gminy, lub

proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących..

2. Niezbędne są kompleksowe działania (przy zaangażowaniu instytucji, placówek z terenu gminy)– **w sferze zapobiegania powstawaniu problemów społecznych lub ich łagodzeniu:**

- **w zakresie zapobiegania skutkom ubóstwa:** zwiększenie środków na pomoc z przeznaczeniem na ogrzewanie, szczególnie w okresie jesienno- zimowym, pomoc w wypadkach losowych, opłaty za pobyt mieszkańców w schroniskach, na pomoc w formie usług opiekuńczych. Konieczne jest też wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz ubogich.

- **w zakresie pomocy rodzinie:** zwiększenie liczby zajęć pozaszkolnych z elementami socjoterapii, działania w zakresie zwiększenia miejsc przedszkolnych, edukacja rodziców;

- **w zakresie pomocy osobom /rodzinom dotkniętym uzależnieniem:** ułatwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, rozszerzenie oferty (szczególnie o zajęcia dla młodzieży) Punktu Konsultacyjnego zajmującego się sprawami rozwiązywania problemów uzależnień, promowanie zdrowego stylu życia, profilaktyka;

- **w zakresie pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym:** tworzenie warunków minimalizujących zjawisko izolacji i osamotnienia, zapewnienie usług opiekuńczych, gorącego posiłku, likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej, transportowych, w komunikowaniu się.

III. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ALIMENTACYJNE w 2014 roku. (zad. zlecone)

Ze świadczeń rodzinnych skorzystało 788 rodzin, w tym: 48 matek –otrzymało dodatki z tytułu urlopu wychowawczego, 40 matek- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka, 556 dzieci -dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, 110 dzieci-dodatek na dojazd do szkoły, 87 rodzin otrzymało dodatki na 117 dzieci z tytułu wielodzietności, 30 niepełnosprawnych dzieci -dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji, 267 osób otrzymało zasiłek pielęgnacyjny, 132 rodziny - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka (tzw. „becik”), z tego 55 rodzin otrzymało drugie świadczenie w kwocie 1000 zł. z tytułu urodzenia dziecka z uwagi na spełnione kryterium dochodowe, 42 osoby otrzymało świadczenie pielęgnacyjne z dodatkami z tytułu opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny i pomoc finansową po 200 zł. z programu rządowego, 8 osób otrzymało specjalny zasiłek opiekuńczy na kwotę 26.849 zł. Na podstawie ustawy o wypłacie zasiłków dla opiekunów wypłacono świadczenia dla 12 osób. Łącznie w 2014 r. zrealizowano 16.652 świadczeń rodzinnych na kwotę 2.245.162 zł. i 153 świadczenia dla opiekuna na kwotę 79.248 + ustawowe odsetki 2.579 zł.

Zasiłki dla opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych to nowe zadanie realizowane od maja 2014 r. Ustawa z dnia 4 .04.2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów wykonywała wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 5 grudnia 2013 r., który uznał za niezgodne z konstytucją przepisy, które unieważniły z mocą od 1 lipca 2013 r. decyzje przyznające opiekunom dorosłych osób niepełnosprawnych świadczenia pielęgnacyjne. Zgodnie z ustawą opiekunowie ci mieli zarówno wstecz – za okres od 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego wejście w życie ustawy – jak i od wejścia w życie ustawy prawo do świadczeń , pod warunkiem, że zgodnie z kryteriami obowiązującymi na koniec 2012 r. byli uprawnieni do otrzymywania świadczenia pielęgnacyjnego. Zasiłek dla opiekunów wyniósł 520 zł miesięcznie, bez względu na wysokość dochodu w rodzinie. Za okres od 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego wejście w życie ustawy został on wypłacony z odsetkami ustawowymi.

Świadczenia z tytułu funduszu alimentacyjnego otrzymało 119 uprawnione osoby. W mieście na koniec 2014 roku było 205 dłużników, w tym 128 dłużników, wobec których

proawdzono postępowanie w celu wyegzekwowania długu z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych. W 2014 r. dłużnicy zwrócili kwotę 55.704,80 zł., z powyższych kwot - 22.445 zł., stanowiło dochody własne gminy, które powinny być zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przeznaczone w szczególności na podejmowanie działań wobec dłużników. W ramach postępowania adm. wystawiono 130 tytułów wykonawczych, wydano 248 decyzji w tym: decyzje w sprawie ustalenia kwoty zwrotu, uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, odroczenia spłaty, lub rozłożeniu na raty należności z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym funduszu alimentacyjnego. Żadnemu dłużnikowi nie umorzono należności alimentacyjnych, wszyscy, spełniający warunki określone w ustawie zostali zgłoszeni do Krajowego Rejestru Długów. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych wymaga dużego nakładu pracy, jednocześnie jest kosztowne, głównie z uwagi na liczną korespondencję. Konieczne działania obejmowały:

- ustalenie sytuacji dochodowej, majątkowej, zawodowej i zdrowotnej dłużnika oraz przyczyn niewywiązywania się z obowiązku alimentacji poprzez przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych i odbieranie od nich oświadczeń majątkowych,
- w przewidzianych ustawą przypadkach wszczynanie i przeprowadzanie postępowania w celu uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- kierowanie wniosków do powiatowych urzędów pracy o aktywizację zawodową dłużników,
- kierowanie wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego (złożono 12 takich wniosków),
- kierowanie wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu (złożono 13wniosków),
- informowanie komorników w sprawach dłużników (wysłano 761 informacji).

Niski poziom odzyskiwanych środków od dłużników alimentacyjnych jest związany przede wszystkim z sytuacją zdrowotną, rodzinną i dochodową dłużników alimentacyjnych oraz fakt, że liczną grupę stanowią dłużnicy ukrywający swoje dochody, wobec których nie ma możliwości prowadzenia egzekucji a także dłużnicy dotknięci uzależnieniami, niezaradni życiowo, bezrobotni.

Na obsługę świadczeń rodzinnych, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych (zadanie zlecone) Gminy mają zagwarantowane 3 % z dotacji celowej z budżetu, przeznaczonej na wypłatę tych świadczeń. Środki te nie pokrywają rzeczywistych kosztów, jakie Miasto Sulejówek, gmina - do 20.000 mieszkańców ponosi w związku z wykonywaniem tych zadań. Wykonane analizy potrzeb wykazują , że ze strony budżetu państwa należy zwiększyć w/w dotację z 3 % do 5 %.

IV. DODATKI MIESZKANIOWE (zadanie własne gminy)

Tab. 7. Dodatki mieszkaniowe według typu zajmowanego lokalu w 2014 r.

Lp.	Typ lokalu	Liczba gosp. domowych	Liczba osób w gosp. domowych	Liczba świadczeń	Koszt dodatków mieszkaniowych w zł.
1	komunalne	46	90	471	65.843
2	spółdzielcze	22	55	259	51.663
3	wspólnoty	3	6	30	6.620
	razem	56	151	760	124.126

V. DODATKI ENERGETYCZNE

Zgodnie z nowelizacją z 26 lipca 2013 r. ustawy z dn. 10 IV 1997 r. prawo energetyczne- prawo do dodatku energetycznego przysługuje od stycznia 2014 r., tzw. odbiorcy wrażliwemu. Odbiorca wrażliwy to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy lub która spełnia warunki do jego otrzymania oraz która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym, ponadto - odbiorca musi zamieszkiwać w miejscu odbioru energii elektrycznej. W sprawach ustalenia uprawnień do dodatku energetycznego wydano 39 decyzji, wydatkowano 2.733 zł. (zadanie zlecone)

Pomoc otrzymało 22 rodziny w tym:

4 rodziny o liczbie osób 1 - 31 świadczeń, (koszt jednego świadczeń/ 1 m-c = 11,36 zł.),
 16 rodzin o liczbie osób od 2- 4, 133 świadczeń (koszt jednego świadczeń/1 m-c = 15,77),
 2 rodziny o liczbie osób – pow. 5, 17 świadczeń (koszt jednego świadczenia/ 1 m-c = 18,93 zł.),
 Koszty obsługi wynoszą 2% wydatkowanych środków na świadczenia i nie są adekwatne do faktycznych kosztów skompletowania dokumentów, wydania w/w decyzji, serwisu komputerowego.

VI. ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE (zadanie zlecone gminie).

Na podstawie upoważnienia Burmistrza Miasta nr 2/08 z 21.I.08 Kierownik prowadził postępowanie administracyjne i wydał 38 decyzji ustalających uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej. Pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady alimentacyjne do w/w postępowań.

VII. Kadra MOPS.

Kadra MOPS na dzień 31 XII 2014 r. liczyła 19 osób 17,5 etatu, w tym: 1 etat- kierownik, 8 pracowników socjalnych- 7,5 etatu (w tym 1 - urlop wychow.), 4 pracowników - 3 etaty do obsługi świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i postępowania wobec dłużników alimentacyjnych i 0,5 etatu w zakresie księgowości , główny księgowy – 1 etat, pracownik do spraw kadr i adm. – 1 etat, pracownik do spraw świadczeń pomocy społ. – 1 etat, dwie opiekunki chorych – 1,5 etatu, asystent rodziny – 1 etat. Pracownicy korzystali głównie ze szkoleń bezpłatnych, organizowanych przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w ramach projektów współfinansowanych z EFS, z tytułu uczestnictwa w Mazowieckim Forum Pracowników Socjalnych i w niewielkim wymiarze płatnych w miarę posiadanych środków finansowych.

VIII. Kontrole:

Kierownik MOPS złożył Burmistrzowi Miasta Sulejówek oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w jednostce.

IX. Zmiany w podstawach działania jednostki.

1. Uchwałą Rady Miasta Sulejówek nr LV/386/2014 z dnia 27 lutego 2014 r. nadano nowy statut dla MOPS w Sulejówku.
2. Uchwałą nr LV/385/2014 z dnia 27 lutego 2014 r. Rada Miasta Sulejówek określiła sposób sprawiania pogrzebu.
3. Od I 2014 wprowadzono do stosowania nową instrukcję kancelaryjną, jednolity rzeczowy wykaz akt i instrukcję w sprawie organizacji i zakresu działania składnicy akt, uzgodnioną z Dyrektorem Archiwum Państwowego w Warszawie.

X. Wyróżnienia dla jednostki:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejówku otrzymał wyróżnienie Marszałka Województwa Mazowieckiego jako jednostka działająca w obszarze aktywnej integracji i pracownicy za działania na rzecz budowania lokalnej platformy na rzecz wsparcia dziecka i rodziny w latach 2013 – 2014.

XI. Dzień Pracownika Socjalnego- polskie święto, zapisane w ustawie o pomocy społecznej, obchodzone 21 listopada. Uroczystości z tej okazji dla powiatowych jednostek działających w sferze zadań pomocy społecznej w 2014 r. już po raz trzeci organizował powiat miński. Na zaproszenie Starosty przedstawiciele MOPS w towarzystwie Burmistrza i Sekretarza Miasta wzięli udział w uroczystości.

X. Podziękowania od MOPS :

Składamy podziękowania dla Burmistrza Miasta Sulejówek, Radzie Miasta Sulejówek za wsparcie w realizacji ważnych dla lokalnej społeczności zadań.

Przygotowała Teresa Kośnik
Kierownik MOPS